

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ, СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЧЕРВОНОЇ БІЛОПОЯСОЇ ПОРОДИ М'ЯСНИХ СВИНЕЙ

6 – 7 вересня поточного року на базі Черкаської дослідної станції біоресурсів НААН відбувся черговий щорічний семінар-навчання з розведення свиней червоної білопоясої породи (ЧБП). На семінар були запрошені вчені-свинологи науково-дослідних установ і вузів, керівники та спеціалісти базових господарств з розведення вище названої популяції свиней, провідні фахівці Національної академії аграрних наук і Міністерства аграрної політики та продовольства України. Всього присутніх з різних регіонів країни було 25 осіб.

З привітанням до учасників семінару звернувся директор Черкаської ДСБ, кандидат с.-г. наук О.В. Бойко. Заступник директора станції з наукової роботи, кандидат с.-г. наук О.Ф. Гончар поділився результатами досліджень та перспективами розвитку цієї науково-виробничої установи. Про стан тваринництва і, зокрема, свинарства в господарствах Черкащини доповів начальник Департаменту агропромислового розвитку обласної державної адміністрації І.Л. Колодко.

З основною доповіддю за темою семінару «Сучасний стан галузі свинарства в Україні і подальший напрямок селекційно-племінної роботи з розведення червоної білопоясої породи м'ясних свиней» виступив головний методичний керівник зі створення свиней ЧБП породи, доктор с.-г. наук, академік НААН В.П.Рибалко.

За офіційними даними нині в Україні розводять більше 10 порід і селекційно-генетичних форм вітчизняного та зарубіжного походження.

За кількістю племінних господарств та наявністю племінного поголів'я, породи чергуються в такій послідовності: велика біла, ландрас, українська м'ясна, полтавська м'ясна, червона білопояса, українська степова біла, дюрок, уельс, п'єтрен, миргородська і українська степова ряба. Отже, за чисельністю племгосподарств і племінних тварин червона білопояса посідає 5 місце. Свиней цього генотипу розводять у 7 господарствах різних регіонів країни. В структурі породи 12 генеалогічних ліній кнурів і 10 генеалогічних родин свиноматок, а також виведена на базі ПР «Зоряне» Миколаївської області з прилиттям крові породи ландрас нова заводська лінія Добряка 3549.

За даними бонітування 2017 року кількість кнурів, свиноматок і ремонтного молодняку перевищувала 2300 голів. Жива маса кнурів 24 міс. і старше – 275-350 кг, довжина тулубу 189-190 см, свиноматок після першого опоросу, відповідно, 180-190 кг, 158-165 см. Матки-першоопороски приводять 10-12 поросят. На відгодівлі молодняк живої маси 100 кг досягає за 175-185 днів при затраті на 1 кг приросту 3,8-4,1 корм. од. корму і товщині шпиків над 6-7 грудними хребцями 22-26 мм. Використання кнурів створеної породи при схрещуванні з чистопорідними і помісними свиноматками районів сприяє підвищенню окремих ознак продуктивності від 3 до 15 відсотків.

З повідомленнями про розведення свиней червоної білопоясої породи в господарствах різних областей України виступили куратори селекційно-племінної роботи в стадах: М.С. Небилиця (Черкаська), В.А. Лісний (Херсонська), Л.Д. Бузинська (Хмельницька), Л.В. Онищенко (Миколаївська), В.Д. Геранський (Вінницька).

В процесі роботи семінару з повідомленнями, а також і в обговоренні заслуханих доповідей виступили: М.І. Башенко, О.І. Костенко, В.А. Тарасюк, М.І. Блащук і С.В.Корінний.

Як підкреслили учасники семінару, основною задачею у племінній справі зі свинями червоної білопоясої породи є типізація всього поголів'я за визначеними параметрами цільового стандарту, створення нових стад конституційно-міцних тварин, здатних давати високоякісну свинину з найменшими витратами кормів при розведенні «в собі», а також при схрещуванні та гібридизації.

Після обговорення доповідей і повідомлень учасники семінару-навчання прийняли резолюцію, основні пункти якої наступні:

1. Продовжити практику щорічного проведення спеціалізованого семінару науковців-свинологів, керівників і спеціалістів-зоотехніків господарств та окремих фермерів, які займаються чи бажають займатися розведенням свиней червоної білопоясої породи.
2. У кожному племзаводі, племрепродукторі чи претендентові на їх статус, повинен бути 3-5 річний перспективний план селекційно-племінної роботи зі стадом.
3. На кожній фермі, де ведеться відтворення стада, мати не менше 4-х генеалогічних ліній кнурів та 4-х генеалогічних родин свиноматок. У кожному з таких господарств для ремонту власного стада і на реалізацію налагодити вирощування племінного молодняку на рівні 500-600 г середньодобового приросту. Для цього вибирати при відлученні тільки від багатоплідних свиноматок 2-3 кращих свинок із 5-ти та 1-го кнурця із 25, які за екстер'єром і мастю відповідають цільовому стандарту.
4. Систематично проводити оцінку свиней за фенотипом (методом контрольного вирощування) і генотипом (методом контрольної відгодівлі) в умовах господарств у відповідності з існуючими методиками.
5. Зоотехнікам господарств оволодіти спеціальною методикою по визначенню племінної цінності свиней з використанням лінійних моделей (метод BLUP).
6. Значно підвищити відповідальність за своєчасне і якісне проведення бонітування свиней з представленням копії зведеної відомості станом на 1 січня кожного року в Інститут свинарства і АПВ НААН не пізніше 25 січня.
7. У стадах племзаводу чи племрепродуктору мати і постійно використовувати прилад для прижиттєвого вимірювання товщини шпику ремонтного молодняку.
8. Утримувати стада і селекційно-племінну документацію по зоотехнічному обліку у відповідності з вимогами ведення племінної справи.
9. Направити дану резолюцію в усі господарства, які займаються розведенням свиней червоної білопоясої породи.

Учасники семінару-навчання висловили щирю вдячність О.В. Бойку – директору Черкаської ДСБ, М.І. Блащуку – директору Черкаської ДСГ ДС ІЗ, М.С. Небиліці – завідувачому відділу тваринництва Черкаської ДСБ, а також академіку НААН М.І.Башенку за створення всіх необхідних умов для проведення семінару-навчання і екскурсії по історичних місцях Черкащини на відповідному організаційному та методичному рівнях.

**Ремонтний кнурець
червоної білопоясої породи**

Робота пленарної частини семінару

Учасники семінару

**Головний науковий співробітник
Інституту свинарства і АПВ НААН,
академік НААН**

В.П. Рибалко

**Зав. лабораторії наукових досліджень
з питань інтелектуальної власності та
маркетингу інновацій**

О.Ф. Сагло

ВСЕУКРАЇНЬСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З ПРОБЛЕМ РОДЮЧОСТІ ЧОРНОЗЕМІВ

5 жовтня 2018 року на базі Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції імені М.І. Вавилова Інституту свинарства і АПВ НААН України проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію на тему: “Сучасні погляди на родючість чорноземів та інноваційні шляхи їх покращення” Конференцію було присвячено 130-й річниці від початку комплексного природничо-історичного дослідження Полтавської губернії експедицією. В.В. Докучаєва. В її роботі взяли участь представники наукових і навчальних закладів, а також керівники і фахівці провідних агроформувань з Полтави, Харкова, Дніпра та відповідних областей.

Відкрив конференцію і вів її директор Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції ім. М.І. Вавилова (ПДСГДС) А.В. Кохан.

Учасників конференції тепло привітали:

- Фролов С.О. – директор Департаменту агропромислового розвитку Полтавської облдержадміністрації, заслужений працівник сільського господарства України;
- Смыслов С.Ю. – заступник директора з наукової роботи Інституту свинарства і АПВ НААН;
- Опара М.М. – професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазонова Полтавської державної аграрної академії, заслужений працівник сільського господарства;
- Шерстюк І.В. – заступник директора Департаменту-начальник управління розвитку туризму, музейної справи та охорони культурної спадщини Департаменту культури і туризму Полтавської облдержадміністрації. Вона ж вручила Свідectvo про присвоєння музею ПДСГДС статусу Національного;
- Жук М.Т. – Отаман кобеляцьких козаків, голова громадської організації (Козацька громада Кобеляцького району), депутат Полтавської обласної ради;
- Супруненко О.Б. – директор Полтавського краєзнавчого музею ім. Василя Кричевського, заслужений працівник культури України;
- Козирев Г.М. – кандидат медичинських наук, громадський активіст;
- Балюк І.М. – керівник ПАФ “Україна” Великобагачанського району Полтавської області, Герой України та ін.

На пленарній частині конференції з презентацією відео фільму і відповідного альбому про створення ПДСГДС та фундаментальною доповіддю виступив директор ПДСГДС А.В. Кохан. Андрій Володимирович глибоко і всебічно проаналізував в історичному аспекті періоди становлення, розвитку та наукові досягнення станції за її майже 130-річний термін існування починаючи із заснування в 1884 році Полтавського Дослідного поля. Доповідач навів чисельні реорганізації цієї, наукової установи, її тернистий шлях, особливо в 50-ті роки, коли розпочалось активне виселення сільськогосподарських закладів із міст. Для Полтавської дослідної станції і її на той час, директора М.В. Кузьменка цей період був надзвичайно тяжким, так як була вказівка повністю перевести всю станцію з її приміської території в село Степне. Вся її площа (190 га) відводилась під міську забудову. Частина ж крупних відділів – полеведення, кормоведення, насінневедення було переведено у с. Степне, а відділ селекції, для якого робота без підсобних приміщень практично неможлива, залишився в Полтаві. Багато часу, зусиль і нервового напруження понадобилось тодішньому директору, щоб не підкоритись вимозі і відстояти історичну територію дослідної станції. Відділ селекції і сьогодні знаходиться в м. Полтаві як і 130 років тому назад. До того ж за станцією було додатково ще й закріплено 368 га землі.